

Briselē, 28.9.2016.  
COM(2016) 622 final

Priekšlikums

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS**

**par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda izmantošanu saskaņā ar  
Igaunijas pieteikumu — EGF/2016/003 EE/naftas produkti un ķīmiskās vielas**

## **PASKAIDROJUMA RAKSTS**

### **PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS**

1. Noteikumi, kas piemērojami finansiālajiem ieguldījumiem no Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda (EGF), ir izklāstīti Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulā (ES) Nr. 1309/2013 par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondu (2014–2020) un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1927/2006<sup>1</sup> („EGF regula”).
2. 2016. gada 11. maijā Igaunija iesniedza pieteikumu EGF/2016/003 EE/naftas produkti un ķīmiskās vielas, lai saņemtu finansiālu ieguldījumu no EGF pēc darba ņēmēju atlaišanas<sup>2</sup> saimnieciskās darbības nozarēs Igaunijā, kas klasificētas NACE 2. redakcijas 19. nodaļā (koksa un naftas pārstrādes produktu ražošana) un 20. nodaļā (ķīmisko vielu un ķīmisko produktu ražošana).
3. Pēc šā pieteikuma izvērtēšanas Komisija saskaņā ar visiem piemērojamiem EGF regulas noteikumiem secināja, ka ir izpildīti nosacījumi finansiālā ieguldījuma saņemšanai no EGF.

### **PIETEIKUMA KOPSAVILKUMS**

|                                                                            |                                                                                                                     |
|----------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| EGF pieteikums                                                             | EGF/2016/003 EE/naftas produkti un ķīmiskās vielas                                                                  |
| Dalībvalsts                                                                | Igaunija                                                                                                            |
| Attiecīgais(-ie) reģions(-i) (NUTS <sup>3</sup> 2. līmenis)                | EE00- Eesti <sup>4</sup>                                                                                            |
| Pieteikuma iesniegšanas datums                                             | 2016. gada 11. maijs                                                                                                |
| Pieteikuma saņemšanas apliecinājuma datums                                 | 2016. gada 11. maijs                                                                                                |
| Papildu informācijas pieprasījuma datums                                   | 2016. gada 25. maijs                                                                                                |
| Papildu informācijas iesniegšanas termiņš                                  | 2016. gada 6. jūlijs                                                                                                |
| Izvērtējuma pabeigšanas termiņš                                            | 2016. gada 28. septembris                                                                                           |
| Intervences kritērijs                                                      | EGF regulas 4. panta 2. punkts                                                                                      |
| Attiecīgo uzņēmumu skaits                                                  | 3                                                                                                                   |
| Saimnieciskās darbības nozare(-s) (NACE 2. redakcijas nodaļa) <sup>5</sup> | 19. nodaļa (koksa un naftas pārstrādes produktu ražošana)<br>20. nodaļa (ķīmisko vielu un to izstrādājumu ražošana) |
| Pārskata periods (deviņi mēneši):                                          | 2015. gada 1. augusts — 2016. gada 1. maijs                                                                         |

<sup>1</sup> OV L 347, 20.12.2013., 855. lpp.

<sup>2</sup> EGF regulas 3. panta nozīmē.

<sup>3</sup> Komisijas 2012. gada 8. novembra Regula (ES) Nr. 1046/2012, ar ko īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1059/2003 par kopējas statistiski teritoriālo vienību klasifikācijas (NUTS) izveidi attiecībā uz jaunā reģionālā sadalījuma laicrindu nosūtīšanu (OV L 310, 9.11. 2012., 34. lpp.).

<sup>4</sup> Igaunijas Republikas teritorija nav iedalīta NUTS 2. līmeņa reģionos.

<sup>5</sup> OV L 393, 30.12. 2006., 1. lpp.

|                                                                                                                |           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Kopējais atlaisto darba ņēmēju skaits:                                                                         | 1550      |
| Atbalsttiesīgo saņēmēju kopskaits:                                                                             | 1550      |
| Paredzēto atbalsta saņēmēju kopskaits:                                                                         | 800       |
| Jauniešu skaits, kuri nemācās, nestrādā un neapgūst arodu ( <i>NEET</i> ) un kuriem paredzēts sniegt atbalstu: | 0         |
| Individualizēto pakalpojumu budžets (EUR):                                                                     | 1 740 070 |
| EGF <sup>6</sup> pasākumu īstenošanas budžets (EUR):                                                           | 145 527   |
| Kopējais budžets (EUR):                                                                                        | 1 885 597 |
| EGF ieguldījums (60 %) (EUR):                                                                                  | 1 131 358 |

## PIETEIKUMA IZVĒRTĒJUMS

### Procedūra

4. Pieteikumu EGF/2016/003 EE/naftas produkti un ķīmiskās vielas Igaunija iesniedza 12 nedēļu laikā no dienas, kad tika izpildīti EGF regulas 4. punktā minētie intervences kritēriji, t. i., 2016. gada 11. maijā. Komisija apstiprināja, ka ir saņēmusi pieteikumu 2016. gada 11. maijā, un pieprasīja Igaunijai līdz 2016. gada 25. maijam sniegt papildu informāciju. Šī papildu informācija tika iesniegta sešu nedēļu laikā no pieprasījuma dienas. Termins, līdz kura beigām Komisijai ir jāizvērtē pieteikuma atbilstība finansiālā ieguldījuma piešķiršanas nosacījumiem, proti, 12 nedēļas no pilnīga pieteikuma saņemšanas dienas, beidzas 2016. gada 28. septembrī.

### Pieteikuma atbilstība

#### *Attiecīgie uzņēmumi un atbalsta saņēmēji*

5. Pieteikums attiecas uz 1550 atlaistiem darba ņēmējiem saimnieciskās darbības nozarēs, kas klasificētas *NACE* 2. redakcijas 19. nodaļā (koksa un naftas pārstrādes produktu ražošana) un 20. nodaļā (ķīmisko vielu un ķīmisko produktu ražošana).

| Uzņēmumi un atlaisto darba ņēmēju skaits pārskata periodā                     |                                               |             |
|-------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|-------------|
| AS „Eesti Energia”                                                            |                                               | 532         |
| AS „Nitrofert”                                                                |                                               | 421         |
| AS „Viru Keemia Grupp” (VKG)                                                  |                                               | 597         |
| <b>Kopējais uzņēmumu skaits: 3</b>                                            | <b>Kopējais atlaisto darba ņēmēju skaits:</b> | <b>1550</b> |
| <b>To pašnodarbināto personu kopskaits, kuri beiguši darbību:</b>             |                                               | <b>0</b>    |
| <b>Atbalsttiesīgo darba ņēmēju un pašnodarbināto personu kopējais skaits:</b> |                                               | <b>1550</b> |

<sup>6</sup> Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1309/2013 7. panta 4. punktu.

### *Intervences kritēriji*

6. Igaunijas iestādes iesniedza pieteikumu saskaņā ar EGF regulas 4. panta 2. punktā minēto intervences kritēriju, ar ko paredz atkāpi no 4. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētā kritērija, kas nosaka, ka deviņu mēnešu pārskata perioda laikā uzņēmumos, kas darbojas vienā ekonomikas nozarē, kas definēta *NACE* 2. redakcijas nodaļas līmenī, un kuri atrodas vienā vai divos dalībvalsts kaimiņu reģionos, kas definēti *NUTS* 2. līmenī, jābūt vismaz 500 atlaišanas gadījumiem.
7. Pieteikuma deviņu mēnešu pārskata periods ir no 2015. gada 1. augusta līdz 2016. gada 1. maijam.

### *Atlaisto darba ņēmēju skaita un darbības beigšanas aprēķināšana*

8. Pārskata periodā atlaisto darba ņēmēju skaits ir aprēķināts šādi:
  - 689 darba ņēmēji, sākot no datuma, kad darba devējs saskaņā ar Padomes Direktīvas Nr. 98/59/EK<sup>7</sup> 3. panta 1. punktu rakstiski paziņojis kompetentajai valsts iestādei par plānoto kolektīvo atlaišanu. Igaunija pirms Komisijas veiktā izvērtējuma pabeigšanas datuma apstiprināja, ka šie 689 atlaišanas gadījumi ir faktiski notikuši;
  - 471 darba ņēmējs, sākot no datuma, kad darba devējs individuāli paziņojis darba ņēmējam par atlaišanu vai darba līguma izbeigšanu;
  - 390 darba ņēmēji, sākot no darba līguma faktiskās izbeigšanas vai izbeigšanās datuma.

### *Atbalsta saņēmēji, kuri ir tiesīgi pretendēt uz atbalstu*

9. Kopējais atbalsttiesīgo saņēmēju skaits ir 1550.

### *Saikne starp darba ņēmēju atlaišanu un globalizācijas izraisītām lielām strukturālām izmaiņām pasaules tirdzniecības modeļos*

10. Lai noteiktu saikni starp atlaišanas gadījumiem un globalizācijas izraisītām lielām strukturālām izmaiņām pasaules tirdzniecības modeļos, Igaunija norāda, ka valstī ir maza un atvērta ekonomika, kura paļaujas uz preču un pakalpojumu eksportu (2015. gadā aptuveni 80 % no valsts IKP, salīdzinot ar 43,5 % ES 28). Igaunijas ekonomika ir smagi cietusi sakarā ar nesenajām svārstībām pasaules naftas tirgū un vispārējo Eiropas starptautiskās tirdzniecības stāvokļa pazemināšanos. Jo īpaši smagi tas ir skāris Ida-Virumā novadu, kas atrodas Igaunijas ziemeļaustrumos, ne tikai saistībā ar tā ģeopolitiski attālo atrašanās vietu pie Krievijas robežas, bet jo īpaši ar nozaru, kuras atkarīgas no naftas un gāzes cenām šajā jomā, augsto koncentrāciju. Šīs abas nozares, uz kurām attiecas šis pieteikums, tika skartas atšķirīgos veidos.
11. Minerālmēslu ražošana ķīmisko vielu un ķīmisko produktu nozarē ir ļoti energoietilpīga (gāzes cenas veido 80 % no kopējām ražošanas izmaksām). Sakarā ar dabasgāzes cenu pieaugumu zemo gāzes izmaksu reģioniem, kuri atrodas ārpus Eiropas, konkurences cīņā ir priekšrocības, kas tiem ļauj ražot mēslojumu par daudz zemākām izmaksām nekā Eiropā. Nozares konkurētspēju Eiropā nelabvēlīgi ietekmējuši augstāki vides standarti. 2004. gadā pasaules ķīmisko vielu ražošanas ES daļa samazinājās no 30,9 procentiem līdz 17 % 2014. gadā. ES pakāpeniski zaudēja savu vadošo pozīciju pasaules ķīmisko vielu pārdošanā Ķīnai, kura tajā pašā laikā

<sup>7</sup> Padomes 1998. gada 20. jūlija Direktīva Nr. 98/59/EK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz kolektīvo atlaišanu (OV L 225, 12.8.1998., 16. lpp.).

posmā palielināja savu daļu no 9 % līdz gandrīz 35 %. Arī pārējās Āzijas valstis un ASV, kur pieejama salīdzinoši lēta slānekļa gāzes ražošana, arī ieguva tirgus daļas<sup>8</sup>.

12. Koksa un naftas pārstrādes produktu ražošanas nozarē, jo īpaši degslānekļa rūpniecībā, degslānekļa ražošana ir atkarīga no pasaules naftas cenām. Tā kā degslānekļa ražošanas izmaksas ir salīdzinoši augstas, ražošana ir ekonomiski iespējama tikai tad, ja ir augstas naftas cenas<sup>9</sup>. Saskaņā ar Igaunijas statistikas datiem, Igaunijas minerālā kurināmā eksports saistībā ar naftas cenu kritumu 2016. gada pirmajos divos mēnešos samazinājās par 25 %, salīdzinot ar to pašu laika periodu iepriekšējā gadā.
13. Līdz šim uz koksa un naftas pārstrādes produktu nozari vēl nebija attiecies neviens EGF pieteikums. Uz ķīmisko vielu un ķīmisko produktu ražošanas nozari bija attiecies viens EGF pieteikums<sup>10</sup>, kurš tika pamatots ar globalizāciju saistītu tirdzniecību.

*Notikumi, kas izraisījuši darba ņēmēju atlaišanu un darbības beigšanu*

14. 2015. gada jūlijā uzņēmums „Nitrofert”, kas ražo sintētisko amonjaku un urīnvielu, slēdza savu ražotni. Šāds lēmums tika pieņemts sakarā ar ievērojamo dabasgāzes cenu pieaugumu un minerālmēslu cenu pazemināšanos, ko galvenokārt izraisīja pastiprināta globālā konkurence, kas galvenokārt bija saistīta ar Āzijas valstu konkurentiem. Uzņēmums „Nitrofert” ir grūtā situācijā kopš 2009. gada, kad tika pieņemts pirmais lēmums pārtraukt ražošanu. Pēc tam ražošana tika atsākta, bet jau pēc viena gada tika atkal pārtraukta. Tā kā nekas neliecināja par iespējamu situācijas uzlabošanos, tika pieņemts lēmums izbeigt darba līgumus ar visiem atlaistajiem darbiniekiem – 421.

2015. gada oktobrī uzņēmums „Eesti Energia”, kas ir vadošais enerģētikas uzņēmums Baltijas valstīs un lielākais uzņēmums pasaulē, kas ražošanā izmanto degslānekli, nolēma samazināt slānekļa naftas ražošanas apjomu sakarā ar būtisko peļņas kritumu naftas cenas samazinājuma dēļ. Šī lēmuma rezultātā tika pārtraukts kolektīvais darba līgums ar 114 darbiniekiem. Turpmāko mēnešu laikā tika atlaisti vēl 418 darbinieki.

Trešais uzņēmums, uz kuru attiecas pieteikums, ir „Viru Keemia Grupp” (VKG), kas ir vēl viens slānekļa naftas ražotājs Ida-Virumā, kurš saskaras ar līdzīgām problēmām, kuras izraisījusi naftas cenu pazemināšanās. 2016. gada janvārī VKG slēdza ražotni, kā rezultātā tika atlaisti 597 darba ņēmēji.

*Paredzamā atlaišanas ietekme uz ekonomiku un nodarbinātību vietējā, reģionālā vai valsts līmenī*

15. Paredzams, ka šo darbinieku atlaišana radīs ievērojamu negatīvu ietekmi uz vietējo un reģionālo ekonomiku un nodarbinātību. Straujais slānekļa naftas ražošanas samazinājums ir radījis papildu ietekmi citās nozarēs, piemēram, enerģētikas nozarē, ražošanā, ieguves rūpniecībā un karjeru izstrādē. Ieguves rūpniecībā ražošanas apjoms samazinājās par 40 % sakarā ar degslānekļa izejvielu ieguves samazināšanos mazā pieprasījuma dēļ, ko izraisīja zemās naftas un degslānekļa produktu cenas.

<sup>8</sup> <http://fr.zone-secure.net/13451/186036/publication/contents/pdfweb.pdf>.

<sup>9</sup>

[http://www.energiatalgud.ee/img\\_auth.php/6/64/EY\\_Estonian\\_oil\\_shale\\_mining\\_and\\_oil\\_production\\_macro\\_economic\\_impacts\\_study.pdf](http://www.energiatalgud.ee/img_auth.php/6/64/EY_Estonian_oil_shale_mining_and_oil_production_macro_economic_impacts_study.pdf).

<sup>10</sup>

EGF/2013/009 PL/Zachem.

16. Ida-Virumā novads saskaras ar ievērojamām problēmām tā atrašanās vietas demogrāfijas dēļ. Tas atrodas diezgan nomaļā Igaunijas ziemeļaustrumu apgabalā tieši pie Baltijas jūras, aptuveni 200 kilometrus uz austrumiem no plaukstošā galvaspilsētas reģiona, kas ir pārāk tālu braucienam uz darbu. Austrumu daļā reģions robežojas ar Krievijas Federāciju. Sakarā ar zemākām algām Krievijā, tās pašreizējo ekonomisko situāciju un to darba atļauju saņemšanas ierobežojumiem, arī pārrobežu darbinieku plūsma nav alternatīva. Apgabali, kas tieši robežojas rietumos un dienvidos, ir mazapdzīvoti, agrāri reģioni. Tomēr Ida-Virumā ir visapdzīvotākais reģions Igaunijā. Vairāk nekā 80 % iedzīvotāju dzīvo pilsētās, kas parasti ir monokultūras apdzīvotās vietas, kurās izveidota apmēram viena vai divas lielas ražotnes.
17. Aptuveni 80 % Ida-Virumā apgabala iedzīvotāju ir etniskie krievi, kuri tur apmetās padomju laikos un strādāja tolaik jaunizveidotajās padomju rūpnieciskajās ražotnēs. Daudziem no šiem cilvēkiem nav Igaunijas pilsonības un kā pirmo un bieži vien arī vienīgo valodu viņi joprojām lieto krievu valodu.
18. Pēc neatkarības atgūšanas reģiona darba tirgū radās konkrētas grūtības sakarā ar padomju okupācijas laikā izveidoto lielo rūpniecības ražotņu sabrukumu vai pārstrukturēšanu. Tā rezultātā reģionā radās ievērojami augstāks bezdarba līmenis (2015. gadā šajā reģionā — 11,7 %, salīdzinot ar valstī vidējo līmeni — 6,2 %). Tā kā Igaunijā krievu valoda nav oficiālā valoda, tad iespēja atrast darbu citos Igaunijas reģionos vai jaunajos uzņēmumos, kas investē Ida-Virumā, ir tikai tiem cilvēkiem, kuriem ir labas igauņu valodas zināšanas. Valsts valodas nezināšana un kultūras barjeras ir viens no galvenajiem šķēršļiem ne tikai atlaistajiem darbiniekiem, kuri vēlas atrast darbu citur valstī, bet arī uzņēmumiem, kuri vēlas investēt vai cilvēkiem, kuri pārceļas uz dzīvi reģionā.
19. 2015. gadā iedzīvotāju skaits reģionā bija 150 000, kas veido tikai 9,5 % no valsts darbaspēka, bet visā Igaunijā 17,3 % no bezdarbnieku skaita. Ņemot vērā vispārējo sarežģīto nodarbinātības situāciju šajā reģionā, tostarp pieejamo ierobežoto brīvo darbvieta skaitu (2015. gada ceturtajā ceturksnī brīvo darbvieta rādītājs kā brīvo darbvieta daļa no kopējā darbvieta skaita Ida-Virumā bija 0,8 %, salīdzinot ar vidēji 1,2 % visā Igaunijā)<sup>11</sup>, darbinieki, kas pēc kolektīvas darba zaudēšanas ar salīdzinoši līdzīgu tehnisko profilu meklē līdzīgu darbu, sarežģīt darba tirgus atgūšanos.
20. Izstrādāta reģionālā attīstības stratēģija, kas ir izklāstīta Ida-Virumā 2015.-2020. gada rīcības plānā<sup>12</sup>. Loģistika un tūrisms ir noteikti kā potenciālās augošās nozares un, lai sekmētu izaugsmi un veidotu pamatu ekonomiskās struktūras dažādošanai, ir uzsākti infrastruktūras projekti. Citas nozares ar potenciālu radīt jaunas darbvietas ir kokmateriālu, metālu un būvmateriālu ražošana. Ierosinātā individualizēto pasākumu pakete, ko līdzfinansēs EGF, pilnībā atbalsta rīcības plānu, piedāvājot apmācību pasākumus, kuru mērķis ir sagatavot atlaistos darbiniekus šajās augošajās nozarēs.

*Paskaidrojums par izņēmuma apstākļiem, kas ir pamatā pieteikuma pieņemamībai*

21. Kā izklāstīts iepriekš, attālās atrašanās vietas un unikālās demogrāfiskās situācijas dēļ Ida-Virumā var uzskatīt par mazu darba tirgu. Turklāt Igaunija norāda, ka pieteikums saskaņā ar EGF regulas 4. panta 2. punktu bija jāiesniedz jebkurā

<sup>11</sup> <http://pub.stat.ee/px-web.2001/Dialog/varval.asp?ma=WSV014&lang=1>.

<sup>12</sup> [https://www.siseministerium.ee/sites/default/files/dokumendid/Arengukavad/ida-virumaa\\_tegevuskava\\_2015-2020\\_26.02.15.pdf](https://www.siseministerium.ee/sites/default/files/dokumendid/Arengukavad/ida-virumaa_tegevuskava_2015-2020_26.02.15.pdf).

gadījumā saistībā ar ķīmisko vielu ražošanu un ķīmisko produktu nozari. Šajā nozarē ar grūtībām saskārās tikai viens uzņēmums un atlaisto darbinieku skaits saskaņā ar 4. panta 1. punkta a) apakšpunktu pieteikuma iesniegšanas sliekšni nesasniedza. Kaut arī atlaišanas gadījumi notika divās atšķirīgās nozarēs, kuras definētas NACE 2. redakcijas nodaļas līmenī, Igaunija nolēma divu atsevišķu pieteikumu vietā apvienot darbinieku atlaišanas gadījumus vienā reģionālajā pieteikumā, jo šie gadījumi notika tajā pašā vietā vienlaikus un iesaistītajiem atlaistajiem darba ņēmējiem bija līdzīga darba pieredze. Līdz ar to pieteikuma iesniegšana, kurā izņēmuma kārtā apvienoti atlaišanas gadījumi divās dažādās nozarēs bez tiešas saiknes starp tiem, bet kuri notika vienā mazā darba tirgū tajā pašā laika posmā, ne tikai samazina administratīvo slogu, bet arī piedāvā sinerģijas radītus ieguvumus, kas ļauj organizēt kopīgus pasākumus abās nozarēs atlaistajiem darba ņēmējiem.

## Paredzētie atbalsta saņēmēji un ierosinātās darbības

### *Paredzētie atbalsta saņēmēji*

22. Aprēķinātais atlaisto darba ņēmēju skaits, kuri varētu piedalīties pasākumos, ir 800. Paredzēto atbalsta saņēmēju salīdzinoši mazā skaita galvenais iemesls ir tāds, ka pasākumi ir paredzēti tiem atlaistajiem darbiniekiem, kuri tika norādīti kā īpaši neaizsargāti darba tirgū. Daži darba ņēmēji bija paziņojuši, ka viņi nevarēs piedalīties pasākumos. Ņemot vērā laika posmu no pirmajiem atlaišanas gadījumiem līdz pasākumu uzsākšanai, Igaunija cer, ka daži mazāk neaizsargāti cilvēki varētu atrast darbu pirms pasākumu uzsākšanas. Darba ņēmējus, kuri varētu piedalīties pasākumos, var iedalīt pēc to dzimuma, valstspiederības un vecuma grupas šādi:

| Kategorija       |                          | Paredzēto atbalsta saņēmēju skaits (procenti noapaļoti līdz pirmajai zīmei aiz komata) |          |
|------------------|--------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| Dzimums:         | vīrieši:                 | 565                                                                                    | (70,6 %) |
|                  | sievietes:               | 235                                                                                    | (29,4 %) |
| Valstspiederība: | ES valstspiederīgie:     | 294                                                                                    | (36,8 %) |
|                  | nav ES valstspiederīgie: | 506                                                                                    | (63,3 %) |
| Vecuma grupa:    | 15-24 gadi:              | 31                                                                                     | (3,9 %)  |
|                  | 25-29 gadi:              | 47                                                                                     | (5,9 %)  |
|                  | 30-54 gadi:              | 380                                                                                    | (47,5 %) |
|                  | 55-64 gadi:              | 334                                                                                    | (41,8 %) |
|                  | vairāk nekā 64 gadi:     | 8                                                                                      | (1 %)    |

### *Ierosināto darbību attiecināmība*

23. Individualizētie pakalpojumi, kas sniedzami atlaistajiem darba ņēmējiem, sastāv no turpmāk norādītajām darbībām.

- Atbalsts formālajām mācībām — apmācību izdevumu apmaksa. Šis pasākums ir paredzēts bezdarbniekiem, kuri uzsāk vai turpina savas formālās mācības izglītības iegūšanai, kvalifikācijas celšanai vai veic apmācības. Paredzētais maksimālais ilgums ir 2,5 gadi.
- Apmācību izdevumu atlīdzināšana darba devējiem. Piemēro, ja darba devējs ir pieņēmis darbā vienu no paredzētā atbalsta saņēmējiem. Bezdarba apdrošināšanas fonds (PES) var (iepriekš par to vienojoties ar darba devēju) atmaksā 50 % no apmācību izdevumiem, bet ne vairāk kā EUR 1250. Apmācību kursiem jānotiek pasākumu īstenošanas laikposmā. Šajā pasākumā ir iekļautas arī kvalifikācijas apliecinošo dokumentu iegūšanas izmaksas.
- Darba tirgus apmācības. Šis pasākums ilgs līdz 1 gadam, taču kursi ir jāpabeidz līdz pasākuma īstenošanas perioda beigām. Šie kursi ne tikai nodrošinās arodmācības, kas vērstas uz konkrētu prasmju apguvi, bet arī pamatprasmes vai vispārīgās prasmes (t.i., datorprasmes, apmācības uzņēmējdarbībā). Viena un tā pati persona nevarēs piedalīties gan darba tirgus apmācībuursos, gan arī izmantot formālo mācību iespējas. Darba tirgus apmācību pasākumā iekļautas kvalifikācijas apliecinošo dokumentu iegūšanas izmaksas, ieskaitot arodmācību sertifikātus vai vadītāja apliecības, un tāpat tiks segti izdevumi, kas saistīti ar valsts nodevu par šo dokumentu saņemšanu.
- Igaunu valodas apmācības. Apmācībās būs tiesīgi piedalīties visi paredzētā atbalsta saņēmēji, kā arī tie, kuri jau ir atraduši jaunu darbu, bet kuriem ir nepieciešams uzlabot igauņu valodas zināšanas, lai rastu ilgtspējīga darba iespējas.
- Darba prakse. Tās mērķis ir nodrošināt paredzētā atbalsta saņēmējiem praktisku pieredzi. Praksi nodrošina darba devēji ar mērķi uzlabot zināšanas un prasmes, kuras nepieciešamas, lai darba ņēmēji pēc iespējas ātrāk varētu atgriezties darba tirgū.
- Konsultācijas par aizņēmumiem. Galvenais mērķis ir iemācīties, kā tikt galā samazinātu ienākumu un būtisku finansiālu saistību situācijā. Tas nepieciešams reintegrācijai darba tirgū un jauna darba pieņemšanas gadījumā ar, iespējams, mazāku algu.
- Psihologa konsultācijas. Šis pasākums sniedz psihologa konsultāciju pakalpojumus, lai palīdzētu novērst personīgās grūtības un nodarbinātības šķēršļus, ar kādiem var saskarties atlaistie darbinieki.
- Mācību pabalsts, kas saistīts ar dalību formālajās mācībās. Mācību laikā katrs dalībnieks saņems mācību pabalstu EUR 260 mēnesī. Lai motivētu cilvēkus uzsākt un/vai turpināt formālās mācības, mācību pabalsts tiks izmaksāts visa mācību perioda laikā, bet tikai līdz pasākuma īstenošanas perioda beigām. Ja dalībnieks atrod darbu, taču vēl bez šī darba vēlas pabeigt arī mācības, šī likme tiks samazināta līdz EUR 130 mēnesī.
- Stipendija, pabalsts par ceļa un uzturēšanās izdevumiem saistībā ar igauņu valodas apguvi. Ja valodas apmācības tiek nodrošinātas bezdarbniekam, tiks izmaksāta stipendija, kā arī pabalsts par ceļa un uzturēšanās izdevumiem.
- Mobilitātes pabalsts. Izmaksā bezdarbniekiem, kuri nav atraduši piemērotu darbu dzīvesvietas tuvumā, un/vai tiem, kuri strādā vismaz 20 kilometru attālumā no savas dzīvesvietas. Pabalstu izmaksā pirmo 6 mēnešu laikā pēc jaunu darba uzsākšanas, bet ne ilgāk par projekta darbības laiku. Pabalsts

pirmo 6 mēnešu laikā tiek izmaksāts arī uz noteiktu termiņu noslēgta līguma gadījumā, bet to neizmaksā ilgāk par pusi no līguma darbības laika. Pabalsta likme ir EUR 0,1 par vienu kilometru, bet ne vairāk kā EUR 300 par vienu kalendāro mēnesi. Maksājumi tiek aprēķināti, pamatojoties uz īsāko attālumu starp dzīvesvietu un darbavietu.

24. Aprakstītās ierosinātās darbības ir aktīvi darba tirgus pasākumi atbilstīgi EGF regulas 7. pantā noteiktajām darbībām, par kurām ir tiesības saņemt atbalstu. Šīs darbības neaizstāj pasīvus sociālās aizsardzības pasākumus.
25. Igaunija ir sniegusi nepieciešamo informāciju par darbībām, kas attiecīgajam uzņēmumam ir obligāti jāveic saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai koplīgumiem. Iestādes ir apliecinājušas, ka EGF finansiālais ieguldījums neaizstās minētās darbības.
26. Ierosināto pasākumu pakete ir saskaņā ar Igaunijas Reģionālās attīstības stratēģijā 2014.-2020. gadam<sup>13</sup> noteiktajām vajadzībām, kā arī saskaņā ar Ida-Virumā rīcības plānu 2015.-2020. gadam<sup>14</sup>. Turklāt Igaunija paziņo, ka koordinētā pasākumu pakete atbilst pārejai uz resursu ziņā efektīvu un ilgtspējīgu ekonomiku un liecina par lielu potenciālu tās veicināšanā.

#### *Aplēstais budžets*

27. Paredzamās kopējās izmaksas ir EUR 1 885 597, kas ietver izdevumus par individualizētajiem pakalpojumiem EUR 1 740 070 apmērā un izdevumus par sagatavošanās, pārvaldības, informācijas un publicitātes, kā arī kontroles un ziņojumu sniegšanas pasākumiem EUR 145 527 apmērā. Igaunija paziņo, ka tā pati segs gandrīz visus sagatavošanās pasākumu izdevumus, kā arī izmaksas par informācijas un publicitātes pasākumiem.
28. Kopējais finansiālais ieguldījums, kas pieprasīts no EGF, ir EUR 1 131 358 (60 % no kopējām izmaksām).

| Darbības                                                                                              | Aplēstais dalībnieku skaits | Aplēstās izmaksas par vienu dalībnieku (noapaļotas) (EUR) | Aplēstās kopējās izmaksas (EUR) |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|-----------------------------------------------------------|---------------------------------|
| Individualizēti pakalpojumi (darbības saskaņā ar EGF regulas 7. panta 1. punkta a) un c) apakšpunktu) |                             |                                                           |                                 |
| Atbalsts formālajām mācībām — formālo mācību izdevumu apmaksa                                         | 47                          | 5750                                                      | 270 250                         |
| Apmācību izdevumu atlīdzināšana darba devējiem                                                        | 129                         | 338                                                       | 43 661                          |
| Darba tirgus apmācības                                                                                | 379                         | 851                                                       | 322 704                         |

<sup>13</sup> [https://www.siseministerium.ee/sites/default/files/dokumendid/eesti\\_regionaalarengu\\_strateegia\\_2014-2020.pdf](https://www.siseministerium.ee/sites/default/files/dokumendid/eesti_regionaalarengu_strateegia_2014-2020.pdf).

<sup>14</sup> [https://www.siseministerium.ee/sites/default/files/dokumendid/Arengukavad/ida-virumaa\\_tegevuskava\\_2015-2020\\_26.02.15.pdf](https://www.siseministerium.ee/sites/default/files/dokumendid/Arengukavad/ida-virumaa_tegevuskava_2015-2020_26.02.15.pdf).

|                                                                                                   |     |      |                        |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|------|------------------------|
| Igauņu valodas apmācības                                                                          | 451 | 944  | 425 523                |
| Darba prakse                                                                                      | 273 | 649  | 177 117                |
| Konsultācijas par aizņēmumiem                                                                     | 51  | 116  | 5901                   |
| Psihologa konsultācijas                                                                           | 50  | 416  | 20 791                 |
| Starpsumma (a):<br>Procentuāli no individualizēto pakalpojumu<br>paketes:                         | –   |      | 1 265 947<br>(72,75 %) |
| Pabalsti un stimuli (darbības saskaņā ar EGF regulas 7. panta 1. punkta b) apakšpunktu)           |     |      |                        |
| Mācību pabalsts, kas saistīts ar dalību<br>formālajās mācībās                                     | 47  | 4181 | 196 521                |
| Stipendija un pabalsts par ceļa un uzturēšanās<br>izdevumiem saistībā ar igauņu valodas<br>apgūvi | 301 | 393  | 118 177                |
| Mobilitātes pabalsts                                                                              | 175 | 911  | 159 425                |
| Starpsumma (b):<br>Procentuāli no individualizēto pakalpojumu<br>paketes:                         | –   |      | 474 123<br>(27,25 %)   |
| Darbības saskaņā ar EGF regulas 7. panta 4. punktu                                                |     |      |                        |
| 1. Sagatavošanās darbības                                                                         | –   |      | 100                    |
| 2. Pārvaldība                                                                                     | –   |      | 109 635                |
| 3. Informācija un publicitāte                                                                     | –   |      | 400                    |
| 4. Kontrole un ziņojumu sniegšana                                                                 | –   |      | 35 392                 |
| Starpsumma (c):<br>Procentuāli no kopējām izmaksām:                                               | –   |      | 145 527<br>(7,7 %)     |
| Kopējās izmaksas (a + b + c):                                                                     | –   |      | 1 885 597              |
| EGF ieguldījums (60 % no kopējām izmaksām)                                                        | –   |      | 1 131 358              |

29. To darbību izmaksas, kuras iepriekš minētajā tabulā noteiktas kā darbības saskaņā ar EGF regulas 7. panta 1. punkta b) apakšpunktu, nepārsniedz 35 % no saskaņotās individualizēto pakalpojumu paketes kopējām izmaksām. Igaunija apstiprināja, ka šīs darbības ir atkarīgas no tā, vai paredzētie atbalsta saņēmēji piedalās darba meklēšanas vai apmācības pasākumos.

### *Izdevumu atbilstības periods*

30. 2016. gada 1. jūlijā Igaunija sāka sniegt individualizētos pakalpojumus paredzētajiem atbalsta saņēmējiem. Tāpēc EGF finansiālo ieguldījumu saistībā ar izdevumiem par darbībām varēs saņemt no 2016. gada 1. jūlija līdz 2018. gada 1. jūlijam, izņemot formālās mācības, kuru ilgums ir vairāk nekā divi gadi, par kurām finansiālo ieguldījumu varēs saņemt līdz 2019. gada 1. janvārim.
31. Igaunijai 2016. gada 11. maijā sāka rasties administratīvie izdevumi saistībā ar EGF īstenošanu. Tāpēc par izdevumiem saistībā ar sagatavošanās, pārvaldības, informācijas un publicitātes, kontroles un ziņošanas darbībām ir tiesības saņemt EGF finansiālu ieguldījumu no 2016. gada 11. maija līdz 2019. gada 1. janvārim.

### *Papildināmība ar darbībām, ko finansē no valstu vai Savienības fondiem*

32. Valsts līdzfinansējuma avots ir Darba tirgus pakalpojumu un pabalstu fonds, no kura Igaunijas Bezdarba apdrošināšanas fonds (*PES*) nodrošina aktīva darba tirgus pasākumus Igaunijā. Papildu līdzekļus kā iepriekšēja finansējuma avotu var saņemt no valsts budžeta.
33. Igaunija ir apstiprinājusi, ka iepriekš aprakstītie pasākumi, kas saņem EGF finansiālu ieguldījumu, nesaņems finansiālus ieguldījumus no citiem Savienības finanšu instrumentiem.

### *Procedūras, ko ievēro, apspriežoties ar paredzētajiem atbalsta saņēmējiem vai viņu pārstāvjiem, vai sociālajiem partneriem, kā arī vietējām un reģionālām iestādēm*

34. Igaunija ir norādījusi, ka saskaņotā individualizēto pakalpojumu pakete ir izstrādāta, apspriežoties ar visām ieinteresētajām personām, tostarp ar sociālajiem partneriem, uzņēmumiem un valsts nodarbinātības dienestiem. 2016. gada 15. februārī Ida-Vīrumā arodbiedrības un darba devēju apvienības noorganizēja apaļā galda sanāksmi, lai apspriestu pašreizējās krīzes iespējamās risinājumus. Pēc tam, 2016. gada aprīļa sākumā, sanāksme norisinājās Sociālo lietu ministrijā, kur tika apspriests iespējamais pieteikums EGF līdzfinansējuma saņemšanai. Augstā līmeņa sanāksmes dalībnieki bija Igaunijas Arodbiedrību konfederācijas, Igaunijas Darba devēju konfederācijas, Ekonomikas un komunikāciju ministrijas, kā arī Igaunijas Bezdarba apdrošināšanas fonda (*PES*) pārstāvji. Pēc tam Ida-Vīrumā tika noorganizēta vēl viena sanāksme reģionālā līmenī, iesaistot visus attiecīgos reģionāla mēroga dalībniekus.

### **Pārvaldības un kontroles sistēmas**

35. Pieteikums ietver pārvaldības un kontroles sistēmas aprakstu, kurā norādīti iesaistīto struktūru pienākumi. Igaunija ir informējusi Komisiju, ka finansiālo ieguldījumu Stratēģijas un budžeta pārvaldības departamentā pārvaldīs Sociālo lietu ministrija kā EGF Vadošā iestāde (*MA*), Finanšu kontroles departamentā Finanšu ministrija kā EGF Revīzijas institūcija (*AA*) un Eiropas Savienības maksājumu departamentā Finanšu ministrija kā EGF Sertifikācijas iestāde (*CA*). Dažas Vadošās iestādes funkcijas tiks deleģētas nodibinājumam „Foundation Innove” kā otrā līmeņa starpniekinstitūcijai (*IB*).

### **Saistības, ko uzņemas attiecīgā dalībvalsts**

36. Igaunija ir sniegusi visus nepieciešamos apliecinājumus tam, ka:

- piekļuvē ierosinātajām darbībām un to īstenošanai tiks piemēroti vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminācijas principi;
- ir ievērotas valstu un ES tiesību aktos paredzētās prasības par kolektīvo atlaišanu;
- uzņēmumi, kuros atlaisti darba ņēmēji un kuri pēc atlaišanas ir turpinājuši darbību, ir ievērojuši juridiskos pienākumus, kas attiecas uz darba ņēmēju atlaišanu, un ir snieguši darba ņēmējiem atbilstošu palīdzību;
- ierosinātās darbības nesaņems finansiālu atbalstu no citiem Savienības fondiem vai finanšu instrumentiem, kā arī tiks novērsta jebkāda dubulta finansēšana;
- ar ierosinātām darbībām papildinās no struktūrfondiem finansētās darbības;
- EGF finansiālais ieguldījums atbildīs procesuālajiem un materiālajiem Savienības noteikumiem par valsts atbalstu.

## **IETEKME UZ BUDŽETU**

### **Budžeta priekšlikums**

37. EGF nepārsniedz maksimālo gada apjomu EUR 150 miljonu apmērā (2011. gada cenās), kā paredzēts 12. pantā Padomes 2013. gada 2. decembra Regulā (ES, *Euratom*) Nr. 1311/2013, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam<sup>15</sup>.
38. Pēc pieteikuma izskatīšanas attiecībā uz nosacījumiem, kas izklāstīti EGF regulas 13. panta 1. punktā, un ņemot vērā paredzēto atbalsta saņēmēju skaitu, ierosinātās darbības un aplēstās izmaksas, Komisija ierosina izmantot EGF līdzekļus EUR 1 131 358 apmērā, kas atbilst 60 % no ierosināto darbību kopējām izmaksām, lai sniegtu finansiālu ieguldījumu saistībā ar pieteikumu.
39. Ierosināto lēmumu izmantot EGF pieņems kopā Eiropas Parlaments un Padome, kā paredzēts 13. punktā Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 2013. gada 2. decembra Iestāžu nolīgumā par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību<sup>16</sup>.

### **Saistītie tiesību akti**

40. Vienlaikus ar priekšlikumu lēmumam par EGF izmantošanu Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei iesniegs priekšlikumu par līdzekļu pārvietošanu uz attiecīgo budžeta pozīciju EUR 1 131 358 apmērā.
41. Tajā pašā laikā, kad Komisija pieņem priekšlikumu lēmumam par EGF izmantošanu, tā ar īstenošanas aktu pieņems lēmumu par finansiālo ieguldījumu, kas stājas spēkā dienā, kad Eiropas Parlaments un Padome pieņem ierosināto lēmumu izmantot EGF.

<sup>15</sup> OV L 347, 20.12.2013., 884. lpp.

<sup>16</sup> OV C 373, 20.12.2013., 1. lpp.

## EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS

**par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda izmantošanu saskaņā ar Igaunijas pieteikumu — EGF/2016/003 EE/naftas produkti un ķīmiskās vielas**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1309/2013 par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondu (2014–2020) un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1927/2006<sup>17</sup>, un jo īpaši tās 15. panta 4. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 2013. gada 2. decembra Iestāžu nolīgumu par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību<sup>18</sup> un jo īpaši tā 13. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda (EGF) mērķis ir sniegt atbalstu darba ņēmējiem, kas atlaisti no darba, un pašnodarbinātām personām, kuru darbība ir beigusies tādēļ, ka globalizācijas dēļ ir notikušas lielas strukturālas pārmaiņas pasaules tirdzniecības modeļos, turpinās globālā finanšu un ekonomikas krīze vai ir sākusies jauna globāla finanšu un ekonomikas krīze, un lai palīdzētu viņiem no jauna iekļauties darba tirgū.
- (2) EGF var izmantot, nepārsniedzot maksimālo summu EUR 150 miljonus gadā (2011. gada cenās), kā noteikts Padomes Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 1311/2013<sup>19</sup> 12. pantā.
- (3) 2016. gada 11. maijā Igaunija iesniedza pieteikumu izmantot EGF attiecībā uz darba ņēmēju atlaišanu ekonomikas nozarēs, kas klasificētas Eiropas Kopienas („NACE”) 2. redakcijas 19. nodaļā (koksa un naftas pārstrādes produktu ražošana) un 20. nodaļā (ķīmisko vielu un ķīmisko produktu ražošana) saimniecisko darbību statistiskajā klasifikācijā Igaunijā (Igaunijas Republikas teritorija nav iedalīta kopējā statistiski teritoriālo vienību klasifikācijas („NUTS”)<sup>20</sup> 2. līmeņa reģionos. Pieteikums tika papildināts ar papildu informāciju, kas iesniegta saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1309/2013 8. panta 3. punktu. Šis pieteikums atbilst Regulas (ES) Nr. 1309/2013 13. pantā noteiktajām prasībām par EGF finansiālā ieguldījuma noteikšanu.

<sup>17</sup> OV L 347, 20.12.2013., 855. lpp.

<sup>18</sup> OV C 373, 20.12.2013., 1. lpp.

<sup>19</sup> Padomes 2013. gada 2. decembra Regula (ES, *Euratom*) Nr. 1311/2013, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam (OV L 347, 20.12.2013., 884. lpp.).

<sup>20</sup> Komisijas 2012. gada 8. novembra Regula (ES) Nr. 1046/2012, ar ko īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1059/2003 par kopējas statistiski teritoriālo vienību klasifikācijas (NUTS) izveidi attiecībā uz jaunā reģionālā sadalījuma laicrindu nosūtīšanu (OV L 310, 9.11.2012., 34. lpp.).

- (4) Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1309/2013 4. panta 2. punktu Igaunijas pieteikumu uzskata par pieņemamu, jo darba ņēmēju atlaišanai ir būtiska ietekme uz nodarbinātību un vietējo, reģionālo un valsts ekonomiku.
- (5) Tādēļ EGF ir jāizmanto, lai sniegtu finansiālu ieguldījumu EUR 1 131 358 apmērā saistībā ar Igaunijas iesniegto pieteikumu.
- (6) Lai pēc iespējas saīsinātu laiku, kas vajadzīgs EGF izmantošanai, šis lēmums ir jāpieņem no tā pieņemšanas dienas,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO LĒMUMU.

#### *1. pants*

Savienības 2016. finanšu gada vispārējā budžetā izmanto Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondu, lai piešķirtu EUR 1 131 358 saistību un maksājumu apropriācijās.

#### *2. pants*

Šis lēmums stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*. To piemēro no [tā pieņemšanas datums]\*.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —  
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā —  
priekšsēdētājs*

---

\*

Date to be inserted by the Parliament before the publication in OJ.